

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งความเจริญก้าวหน้าทางด้านการเมือง (Politic) เศรษฐกิจ (Economic) สังคม (Social) และเทคโนโลยี (Technology) ซึ่งมีการแข่งขันเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลถึงการไหลบ่าเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตกที่มาพร้อมกับ การเจริญก้าวหน้าดังกล่าว ผ่านทางสื่อต่างๆมากมาย ส่งผลให้ผู้บริหาร และผู้ที่จะก้าวสู่ผู้บริหารในอนาคต ของธุรกิจนั้นต้องปรับตัวให้ทันกับภาวะการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันที่เกิดขึ้นสูง ณ ปัจจุบัน ในการปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงองค์กรให้เหมาะสมกับภาวะการแข่งขันนั้น ผู้บริหาร และผู้ที่จะก้าวสู่ผู้บริหารในอนาคตมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก ในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง องค์กร ผู้บริหารและผู้ที่จะก้าวสู่ผู้บริหารในอนาคตจึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ทางวิชาการเพิ่มเติมจากสถาบันการศึกษาต่างๆ ในการศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ก็เป็นหลักสูตรที่สามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้บริหารและผู้ที่ จะก้าวขึ้นมาเป็นผู้บริหารในอนาคตได้เป็นอย่างดี ผู้จบหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ของคณะบริหารธุรกิจ นี้ควรมีคุณสมบัติที่เรียกว่าความเป็นเลิศ หรือผู้มีประสิทธิผลสูง โดยวิธีการที่สามารถนำมาใช้วัด ความเป็นเลิศ หรือความมีประสิทธิผลสูง ได้วิธีหนึ่งคือ การใช้แนวคิดอุปนิสัย 7 ประการพัฒนาสู่ผู้ มีประสิทธิผลสูง

ในปัจจุบันจึงเกิดแนวคิดในการพัฒนาให้บุคคลเฉพะประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพในการ ดำรงชีวิตทั้งในด้านการทำงาน ครอบครัว สังคม และสิ่งแวดล้อมรอบตัว ให้สามารถมีแนวทางใน การเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ตลอดจนสามารถที่จะประสบความสำเร็จ และ ประสบความสุขที่แท้จริงในชีวิตได้นั้น แนวคิดที่เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางทั้งในวงการธุรกิจ การศึกษา และจิตวิทยาคือ แนวคิดอุปนิสัย 7 ประการพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

แนวคิด อุปนิสัย 7 ประการพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง โดย Stephen R. Covey (1989) ได้ศึกษาถึงหลักการพื้นฐานในการที่จะก้าวมาเป็นคนที่มีความประสิทธิผลได้ และเป็นตัวแทนของ หลักการที่ถูกต้องในการนำไปสู่ความสำเร็จและความสุขที่แท้จริงในชีวิตนั้นก็คือ อุปนิสัย 7 ประการพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง หรือกล่าวอีกอย่างว่า 7 บุคลิกลักษณะของผู้มีประสิทธิผลที่ นำไปสู่ความสุขและประสบความสำเร็จ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วนกล่าวคือ

ส่วนที่ 1 เป็นการชนะใจตนเอง ประกอบด้วยอุปนิสัยที่ 1 คือการเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า (Be Proactive) มีความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง เป็นผู้บังคับบัญชาชีวิตของตนเอง เลือกรับทัศนคติที่มีต่อสังคม และมีทัศนคติแบบ “ทำได้” เป็นผู้รับผิดชอบต่อความสุขหรือความทุกข์ของตนเอง และเลือกที่จะทำหรือริเริ่มในสิ่งที่ดี

อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ (Begin with the End in Mind) จงกำหนดแผนการและเป้าหมายของชีวิต คือการกำหนดภาพทิศทางชีวิตของตนเองที่ชัดเจน

อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ (Put First Things First) จงจัดลำดับความสำคัญของงานที่จะต้องทำและทำสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดก่อน และบริหารเวลาของตัวเอง เพื่อให้สิ่งทีควรทำก่อนนั้นมาก่อน ไม่ใช่มาทีหลัง

ส่วนที่ 2 เป็นการชนะใจผู้อื่น ประกอบด้วย 3 อุปนิสัยคือ

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ (Think Win/Win) จงมีทัศนคติในทางบวก คิดว่าทุกคนสามารถเป็นผู้ชนะได้ถ้ามีความตั้งใจจริง ไม่ใช่คนใดคนหนึ่งแต่เป็นทุกคน การคิดแบบชนะ/ชนะ เป็นพื้นฐานของการเข้ากับผู้อื่นได้ดี เริ่มจากความเชื่อที่ว่าเราทุกคนมีความเท่าเทียมกัน

อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อน แล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา (Seek First to Understand, Then to be Understood) ฟังผู้อื่นด้วยความจริงใจ เป็นอุปนิสัยที่เป็นกุญแจสู่การสื่อสาร โดยมองสิ่งต่างๆ จากมุมมองของผู้อื่นก่อนที่จะแสดงความคิดเห็นของตน หรือฟังก่อนแล้วค่อยพูด และการฟังต้องฟังด้วยความเข้าใจ จริงใจ เอาใจใส่ผู้อื่น

อุปนิสัยที่ 6 การประสานพลัง (Synergize) จงทำงานร่วมกันเพื่อให้ได้ผลงานที่ดียิ่งขึ้น เราอาจสามารถทำอะไรได้เพียงน้อยนิดโดยลำพัง แต่เราสามารถที่จะทำอะไรได้อีกหลายอย่างมากมาย โดยการร่วมมือกัน การประสานพลังจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อคนสองคนหรือมากกว่า มาทำงานร่วมกันเพื่อจะหาทางออกที่ดีกว่าที่จะทำโดยลำพัง ไม่ใช่วิธีของใครคนใดคนหนึ่งแต่มันเป็นวิธีที่ทุกคนร่วมกันคิดและช่วยกันทำ

และส่วนที่ 3 เป็นการปรับปรุงตัวเอง ประกอบด้วยอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw) ปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่ว่าจะได้จัดการกับชีวิตได้ดีขึ้น หมายถึงการปรับตัวใหม่และสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์ประกอบหลักๆ ในชีวิตอย่างสม่ำเสมอ อันได้แก่ ร่างกาย สมอง หัวใจ และวิญญาณของตัวเอง

นักศึกษาที่กำลังศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา นอกจากจะได้รับความรู้ทางวิชาการแล้ว ควรที่จะได้รับการปลูกฝังหรือพัฒนาอุปนิสัยให้มีครบทั้ง 7 ประการ เพื่อความเป็นเลิศอย่างแท้จริง และเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ ผู้ศึกษาจึงต้องการวัดระดับ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ของ

นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่ามีอยู่ในระดับใดและ
 มากน้อยเพียงใด

จะเห็นได้ว่าอุปนิสัยทั้ง 7 ประการข้างต้นนั้น หากคนเรามีอุปนิสัยเหล่านี้อยู่ในตัวเองก็
 จะสามารถเผชิญกับปัญหา หรือจัดการกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับชีวิต ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
 อีกทั้งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองให้สามารถครองชีวิตทั้งด้านชีวิตครอบครัว
 และชีวิตการทำงานของตนเองในการประยุกต์อุปนิสัยต่างๆ ของผู้มีประสิทธิผลสูงให้สอดคล้อง
 และส่งผลในการปรับปรุงการทำงานของนักศึกษา และพัฒนาตัวผู้บริหารเองได้ รวมถึงสามารถ
 ส่งผลให้ตนเองเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกน้อง เพื่อนร่วมงาน และบุคคลในครอบครัวได้ ด้วยการ
 เป็นผู้นำที่สามารถเผชิญกับปัญหา หรือจัดการกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับชีวิต ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 มากยิ่งขึ้น โดยเป็นการเริ่มต้นจากภายในตัวเราเองก่อนกล่าวคือ อุปนิสัย 3 ข้อแรกนั้นจะเป็นการ
 เอาชนะใจตนเองก่อน ด้วยการเรียนรู้ตนเอง รู้จักธรรมชาติ และความต้องการของตนเอง รู้จัก
 รับผิดชอบต่อตนเองให้ได้ ไม่ปล่อยให้สภาพแวดล้อมมาเป็นตัวกำหนดความต้องการ ซึ่งถือเป็น
 การเริ่มต้นพึ่งพาตนเองให้ได้ก่อนสิ่งอื่นใด เมื่อเริ่มจากภายในตนเองได้แล้วจึงเปิดใจให้กว้างยอมรับ
 รับสิ่งต่างๆ รอบตัว ถือเป็นการเอาชนะใจผู้อื่นต่อไปนั่นก็คือ อุปนิสัยข้อ 4-6 ให้มีเพื่อเป็นการสร้าง
 มิตรภาพที่มั่นคง และยั่งยืนในสังคมมากยิ่งขึ้น นำไปสู่การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ในสังคม และ
 อุปนิสัยที่สำคัญที่สุดคือ อุปนิสัยที่ 7 ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ให้อุปนิสัยทั้ง 6 ยังคงอยู่ในตัวเราอย่าง
 สม่าเสมอต่อไปนั่นเอง ซึ่งจะส่งผลให้ชีวิตในทุกๆ ด้านทั้งด้านชีวิตส่วนตัว ครอบครัว และการ
 ทำงาน ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความสุขที่ยั่งยืนแท้จริงได้ในที่สุด (Covey,
 1989)

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาหลักสูตร
 บัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้ทฤษฎีอุปนิสัย 7 ประการของผู้มี
 ประสิทธิภาพสูง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้บริหาร และผู้ที่ก้าวสู่ผู้บริหารในอนาคต เป็น
 ผู้บริหารที่มีความเป็นเลิศ รู้จักคิด เข้าใจตนเอง และผู้อื่น ตลอดจนสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น
 และสิ่งแวดล้อมได้ รวมถึงสามารถจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของตนเอง ชีวิต
 ครอบครัว และชีวิตการทำงานของตนเอง ตลอดจนใช้เป็นแนวทางให้คณะบริหารธุรกิจ
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ให้มี
 การพัฒนาอุปนิสัย 7 ประการพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ต่อไปในอนาคต และเพื่อเป็นประโยชน์
 ต่อองค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงในการพัฒนาประเทศ อีกทั้งเพื่อเป็นประโยชน์ต่อ
 นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลนี้ไปเป็นแนวทางในการสร้าง 7 อุปนิสัยของตัวเองได้เป็น
 อย่างดี

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้ทฤษฎีอุปนิสัย 7 ประการ พัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาระดับอุปนิสัยของนักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้ทฤษฎีอุปนิสัย 7 ประการ พัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการศึกษา

1. ทำให้ทราบระดับอุปนิสัยของนักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้ทฤษฎีอุปนิสัย 7 ประการ พัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางให้คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ให้มีการพัฒนาอุปนิสัย 7 ประการ เพื่อพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ต่อไปในอนาคต และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อองค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงในการพัฒนาประเทศต่อไป
3. นักศึกษาหรือผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระดับอุปนิสัย 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลสูง

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

อุปนิสัย หมายถึง การผสมผสานกันระหว่าง ความรู้ ทักษะ และความปรารถนา เข้าด้วยกัน Stephen R Covey (1989)

อุปนิสัย 7 ประการพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง หมายถึง อุปนิสัย 7 ประการพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ตามแนวคิดของ Stephen R Covey (1989) ซึ่งประกอบด้วย อุปนิสัยที่ 1 ต้องเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 ทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 4 คิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้คนอื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 ประสานพลัง และอุปนิสัยที่ 7 ลับแลอยู่ให้คม

นักศึกษาหลักสูตร บัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หมายถึง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ที่ศึกษา ณ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประกอบไปด้วยหลักสูตรบริหารธุรกิจ หลักสูตรบริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหารจังหวัดเชียงใหม่ หลักสูตรบัญชี หลักสูตรการจัดการอุตสาหกรรมเกษตร และหลักสูตรการตลาด ปีการศึกษา 2549 และ 2550